

Բայց այս գործը չյաջողեցաւ. վասն զի քիչ պէտք եղած դրամը չունէր. իսկ անոնք որ գրամով օգնել խոստացած էին՝ ետ կեցան:

Եւ որովհետեւ Սարգիս չէր կրնար ան- գործ կենալ, ձեռնարկեց գրքերով նոյն նպատակին հասնելու: Թէպէտ Վենետիկ քաղաքին մէջ այն ժամանակը կային Պօռթօլի եւ Ուլանտեան տպարանները, որոնք հայերէն գրքեր կը տպէին, Սարգիս իրեն համար սեպհական հայերէն քանի մը տեսակ տառեր շինել տուաւ, եւ գիշեր ու ցերեկ անձամբ աշխատելով՝ 1747էն 1752 իբր 15 կտոր մեծ ու փոքր գրքեր տպագրեց իր տառերով՝ բայց Անտոն Պօռթօլի տպարանը: Ասոնցմէ ոմանք պատկերազարդ են, եւ Էֆէնդէ գիրքը իր ձեռօք 1752ին 2^ր եւ յետոյ 3^ր եւ 4^ր տպագրութիւն ունեցաւ: Տպագրած գրքերու մէկ մասին ձեռագիրը հետը բերած էր Կ.Պոլսէն, որոնք ըստ մասին հայ Քարոզողաց գէշ թարգմանութիւններն էին՝ լատիներենէ եւ իտալերէնէ: Սարգիս այս լեզուներուն անտեղեակ ըլլալով՝ ստիպուեցաւ նոյնները սորվելու, եւ թարգմանութիւնները բնագիրներու հետ համեմատելով սրբագրելու: Նաեւ անոնց Յառաջարաններ գրեց, անձամբ ալ քանի մը բան թարգմանեց:

Կ.Պոլսոյ «Հայաստան» լրագրոյ (1846 թ. 21) խմբագիրն (անշուշտ Կ. Տէրոյենց 2-մուռճեան) Սարգիս Արքեպ.ի մէկ նամակը կը հրատարակէ, որուն մէջ Սարգիս տեղեկութիւն կու տայ շինել տուած տառերուն եւ տպագրե-